

ANTYK
KARTA PRACY NR 4

1. Zdecyduj, które z poniższych informacji dotyczące eposu są prawdziwe, a które – fałszywe. Wstaw znak X w odpowiednich rubrykach tabeli.

Zdanie	Prawda	Fałsz
Był to jeden z podstawowych gatunków epickich, dominujący w tym rodzaju aż do czasu powstania powieści.		
Jego cechą charakterystyczną są retardacje, czyli spowolnienia akcji.		
Główną płaszczyznę fabularną tworzą perypetie bogów greckich.		
Źródłem eposu są mity oraz podania utrwalające m.in. wyznawane zbiorowo wartości i wierzenia religijne.		
Stanowił swoistą kronikę spraw codziennych, opisywał powszednie życie zbiorowości.		

2. Przeczytaj fragment *Iliady* przedstawiający opis tarczy Achillesa i wykonaj podane niżej polecenia.

Zrobił tu również dwa miasta śmiertelnych ludzi, oba
Piękne. W jednym były wesela i huczne biesiady.
Panny z niewieścich izb pod płonącymi żagwiami¹
Prowadzili przez miasto i głośny brzmiał hymenajos².
Wirowali młodzieńcy, a flety i formingi³
Dźwięczały pośród ich tańca. Niewiasty to podziwiała
Stojąc zapatrzona, każda u wrót swego domu.

¹ żagiew – płonąca pochodnia

² hymenajos – pieśń weselna

³ forminga – instrument muzyczny;
rodzaj cytry lub harfy

Było też sporo ludu na agorze, gdzie kłótnia
Wybuchła. Dwaj mężowie spierali się o grzywnę
Za rozlanie krwi ludzkiej. Jeden oświadczał rzeszy,
Że spłacił wszystko, a drugi twierdził, że nic nie dostał.
Domagali się obaj, by sędzia rozstrzygnął sprawę.
Każdego z nich wspierali liczni obrońcy,
Których powściągali heroldzi, a starsi mężowie
Na wygładzonych starannie kamieniach w świętym okręgu
Siedzieli, mając w rękach laski rozgłosnych heroldów.
Trzymając je, wstawali kolejno, by wyrokować.
Pośrodku zaś położono dwa talenty złota
Dla męża, który rzecz rozsądzi najsprawiedliwiej.

Drugie zaś miasto dwa obległy zastępy zbrojnych,
Płomienną luną oręża. Dwa wśród nich były zdania:
Czy zdobyć gród i złupić, czy po połowie się dzielić
Z grodzianami wszystkim, co w ponętym kryje się mieście.
Lecz tamci nie chcieli układów, zbroili się do zasadzki.
Kiedy miłe małżonki i małe dzieci, a przy nich
Mężowie już posiwiali to była załoga murów. [...]

a) Przywołany fragment opisu tarczy Achillesa przedstawia dwa miasta. Opowiedz pokrótce, jakie sceny przedstawia opis miasta pierwszego, a jakie – drugiego.

b) Przedstaw, jaki sposób rozwiązywania konfliktów ukazany został w opisie pierwszego miasta, a jaki – w opisie miasta drugiego.

c) Jak sądzisz, który ze sposobów narrator ocenia jako właściwszy? W jaki sposób to sugeruje?

Odpowiedzi do poleceń a), b) i c) przedstaw w tabeli.

MIASTO PIERWSZE	MIASTO DRUGIE

d) Przedstaw, jakiej wiedzy o życiu dawnych Greków dostarcza nam opis pierwszego miasta.

.....
.....

e) Napisz, jaką cechą eposu ilustruje opis tarczy Achillesa. Uzasadnij swoją odpowiedź.

.....
.....

f) Szczególną cechą opisów homeryckich jest ich dynamiczny charakter. Potwierdź obecność tej cechy w podanym fragmencie opisu tarczy Achillesa.

.....
.....

g) Rozbudowane opisy uznawane są często za nużące i niepotrzebne, w związku z tym pomijane w czasie lektury. Czy zgadzasz się z tą opinią? Uzasadnij odpowiedź, odwołując się do opisu tarczy Achillesa.

.....
.....